

Uitnodiging Invitational Meeting MEC-NTV 22 november 2018

Op donderdag 22 november a.s. organiseert de Medisch Ethische Commissie van de Nederlandse Transplantatie Vereniging het jaarsymposium.

Met een voor de MEC nieuwe locatie in Grand Hotel Karel V in Utrecht en een nieuw format gaan we het dit jaar anders doen. Het ochtendprogramma legt met verschillende sprekers de basis voor een interactief middagprogramma met als thema;

Wat vragen we eigenlijk; nieuwe ontwikkeling in stamcel en weefseldonatie en –transplantatie.

Bij ‘transplantatie’ denken de meeste mensen vooral aan donatie en transplantatie van solide organen, zoals nier, lever, long en hart. Dat is niet verwonderlijk, want het gaat daarbij om levensreddende ingrepen en je kunt je ook goed inleven in de dramatiek van patiënten die wachten op een broodnodig donororgaan, de hectiek van de transplantatie en de vaak wonderbaarlijke verandering in het leven van de patiënt ná de ingreep.

Echter, veel minder zichtbaar en bekend zijn de inspanningen die in de gezondheidszorg gedaan worden om patiënten te helpen die behoefte hebben aan een vorm van stamcel en weefseltransplantatie. Op deze dag willen we ingaan op de impact die donatie en transplantatie van stamcellen en weefsels heeft op de donor en diens familie en de ontvanger.

Voor weefseltransplantatie zijn er overeenkomsten met orgaantransplantatie, immers in beide gevallen wordt gebruik gemaakt van een overleden donor en gelden de procedures voor toestemming, zoals beschreven in de Wet op de orgaandonatie (WOD).

Maar er zijn ook grote verschillen: een weefseltransplantatie is (in de meeste gevallen) niet direct levensreddend, maar vooral gericht op verbetering van de kwaliteit van leven, het herstel van fysieke functies en verbeteren van de zelfredzaamheid van de patiënt. Ook gaat het bij weefseltransplantatie om veel grotere aantallen het verzamelde weefselmateriaal voor toekomstig gebruik opgeslagen in een weefselbank, waar het na bewerking ter beschikking kan worden gesteld voor patiënten. De weefselketen vergt dan ook een heel andere organisatie van dan die voor orgaantransplantatie. Bij het grote publiek, maar ook bij professionals, zijn deze aspecten minder bekend.

Een ander onderbelicht aspect is de vraag rondom stamcel donatie. Een specifiek voorbeeld hierin is dat bij het zoeken van een donor voor stamcellen voor een kind ook kinderen worden gevraagd. Daarnaast kan ook navelstrengbloed worden gebruikt voor het winnen van stamcellen.

Het leek de MEC/NTV dan ook een goede gedachte om dit jaar in te gaan op de verschillende aspecten van stamcel en weefseldonatie en –transplantatie, inclusief de ethische vraagstukken. Daarbij ook aandacht voor meer recente ontwikkelingen, zoals ‘composite tissue transplantatie’ (transplantatie van hand/arm, en aangezicht). Ethische dilemma’s zijn daarbij onder meer: de toestemming en rol van nabestaanden, en de afweging van risico’s (levenslange immunosuppressie bij een niet-levensreddende ingreep).

Het programma gaat in de ochtend in op een aantal actuele ontwikkelingen rondom weefseltransplantatie en de wijze waarop deze donaties en transplantatie in ons land zijn georganiseerd. In de middag bespreken we, in verschillende rondes, aan de hand van casuïstiek ethische dilemma’s die passen bij het thema.

Programma op de volgende pagina.

Programma:

- 10.30 - 11.00   Ontvangst in Grand Hotel Karel V
- 11.00 - 11.05   Inleiding
M. Siebelink, voorzitter MEC
- 11.05 - 11.30   ETB BIS-life, nieuwe ontwikkelingen; teveel gevraagd?
dr. Nelleke Richters, verantwoordelijke WVKL -ETB BIS-life
- 11.35 - 12.00   Corneatransplantaties: met het oog op vernieuwing!
drs. Robert Jan Wijdh, oogarts, UMCG
- 12.05 - 12.30   Donor dilemma's bij stamceltransplantatie bij kinderen
dr. Robbert Bredius, kinderarts immunoloog, LUMC
- 12.35 - 13.00   Composite tissue; dubbele handtransplantatie mogelijk?!?
prof. Steven Hovius, handchirurg Radboudumc
- 13.00 - 14.00   Lunch**
- 14.00 - 14.20   Ethische dilemma bespreking
Ronde 1: Weefseldonatie; altijd een terechte vraag?
Moderator: Marion Siebelink
- 14.25 - 14.45   Ronde 2: Composite tissue donatie; wat vragen we van de donor familie?
Moderator: Mike Bos
- 14.50 - 15.10   Ronde 3: Casus nier donatie bij leven
Moderator: Karlijn van der Pant
- 15.15 - 15.30   plenaire terugkoppeling

Napraten met drankje en hapje.

Wij hopen dat u aanwezig kunt zijn!

Met vriendelijke groet,
namens de Medisch Ethische Commissie NTV

Marion Siebelink, voorzitter

Leden van de Medisch Ethische Commissie zijn:

Dr. Marion Siebelink, UMCG
Drs. Michael Bos
André Broeks, Isala
Dr. Karlien Cransberg, EMC
Dr. Michael Kuiper, MCL
Dr. Karlijn van der Pant, AMC